

Naročnina listu: Celo leto 30 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inseti ali oznanila se zaračunajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravišтво sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Naša Straža

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poština plačana v gotovini.

«Naša Straža» izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravišтво je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se more govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Neza- prte reklamacije so poštine proste. — Tele- fon interurban št. 113.

30. številka.

MARIBUR, dne 15. marca 1926.

Letnik II.

Naši javnosti!

Narodni in verski nasprotniki napenjajo zadnji čas vse sile, da bi zastrupili naše dobro slovensko ljudstvo s slabimi knjigami in podlim, brezverskim in umazanim časopisjem, ki ga v ogromnih množinah, celo zastonj, pošiljajo našim ljudem. Hočejo namreč naše ljudstvo pravno izpriditi, da bi potem z izprijenim ljudstvom lahko delali, kar bi hoteli. Proti tem nakanam naših nasprotnikov je treba premišljenega in dobro urejenega nastopa. Pred vsem je treba urediti dobro slovensko časopisje, da bo krepko in enotno, ker le enotno časopisje more v boju nastopiti odločno in uspešno. Da pa bo naše časopisje tako, se mora pred vsem odstraniti vsako nepotrebno cepljenje moči in stroškov.

KTD v Ljubljani in KTD v Mariboru sta vzeli to vprašanje v resen pretres ter sta prišli po vsestranskem razmotrivanju do sledečega soglasnega zaključka:

1. Za celo Slovenijo mora biti le eden dobro urejevan katoliški dnevnik, ki prinašaj novice iz vseh krajev Slovenije. Ta dnevnik je «Slovenec».

2. Poleg enega skupnega katoliškega dnevnika naj izhajata dva tednika in sicer za ljubljanski okoliš «Domoljub» in za mariborski okoliš «Slov. Gospodar».

3. «Naša Straža», ki ni ne dnevnik in ne tednik, se z ozirom na prvi dve točki prilagodi razmeram. Današnje časopisne potrebe so pa take, da je list, ki izhaja večkrat na teden, za kmeta preveč, a za izobraženca, ki hoče imeti dnevne novice, pa premalo. Ako bi «Naša Straža» postala dnevnik, bi poleg «Slovenca» ne imela zadostnega števila naročnikov ter bi vegetirala na dveh straneh, kakor nekateri dnevnik drugi strank, ki izhajajo le na enem lističu v par sto izvodih ter so vsled tega popolnoma brezpomembni. To dnevno izdajanje «Naše Straže» bi obenem stalo veliko, pa brez enakovredne koristi.

Z ozirom na te soglasne ugotovitve se je sklenil med KTD v Ljubljani in KTD v Mariboru naslednji dogovor:

1. Edini katoliški dnevnik za celo Slovenijo je «Slovenec», ki bo imel od 1. aprila t. l. v Cirilovi tiskarni v Mariboru posebno uredništvo za Štajersko, ki bo skrbelo za novice in dopise iz cele mariborske oblasti.

2. «Naša Straža» se na ta način spoji s «Slovincem» in preneha koncem tega meseca izhajati.

3. Kot tednik izhaja za delokrog KTD v Mariboru «Slov. Gospodar», ki dobiva od 1. aprila t. l. dalje kot mesečno prilogo slikano prilogo «Domoljuba» kot «Slike Slovenskega Gospodarja». Poleg tega bo imel «Slov. Gospodar» tudi «Gospodarske novice» kot mesečno prilogo. Kljub tem prilagam se «Slovenski Gospodar» ne podraži.

4. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru se bo potrudila, da izda kolikor mogoče mnogo dobrih leposlovnih in drugih poljudnih knjig, da tako potstreže posameznikom in društvenim knjižnicam.

To so sklepi, ki se začnejo izvajati 1. aprila t. l., na kar opozarjamo svoje cenjene naročnike.

KTD v Ljubljani in v Mariboru.

Uprava «Naše Straže» sporoča naročnikom sledeče: 1. Vsi, ki so še na dolgu z naročnino do 31. marca 1926, naj nam jo čimprej pošljejo, da uredimo račune. 2. Vsi tisti, ki imajo «Našo Stražo» plačano dalje kot do 1. aprila t. l., naj nam takoj, najpozneje pa do 25. marca t. l. po dopisnici naznani, kaj naj napravimo s preostankom njihove naročnine. Priporočamo jim, da dajo preostanek prepisati za naročnino za «Slovenca» ali za «Slov. Gospodarja», ali ga naj nakažemo tiskovnemu skladu, ali v kak drug namen, ali pa jim ga vrnemo. Za tiste naročnike, ki še nimajo naročenega «Slovenca», pa nam do 25. t. m. ne bodo javili, kaj naj napravimo s preostankom, bomo za njihov preostanek naročili «Slovenca».

3. Izrecno izjavljamo, da je preplačana naročnina vsakemu na razpolago, zato naj prosto razpolaga z njo.

4. Tisti, ki še niso poravnali računov za insete, naj store to tudi v tem času.

Uprava «Naše Straže» v Mariboru,
12. marca 1926.

Uredništvo «Naše Straže» se ob priliki reorganizacije kat. pol. časopisja svojim dopisnikom iskreno zahvaljuje. Obenem pa sporoča, da se je ustanovilo v Mariboru v smislu dogovora KTD v Ljubljani in v Mariboru posebno uredništvo «Slovenca», ki bo organiziralo in vodilo dopisovanje v «Slovenca», zbiral strokovne članke, ki zadevajo versko, kulturno, narodno in gospodarsko življenje na Štajerskem. Poleg tega bo tudi zbiral slike za «Ilustrovanega Slovenca». Zato je vse take članke in slike pošiljati na uredništvo «Slovenca» v Mariboru, Koroška cesta 5. Navadne dopise, razven iz Maribora, je pošiljati naravnost v Ljubljano. Uredništvo «Naše Straže» priporoča vsem svojim čitateljem, naj postanejo naročniki in čitatelji katoliškega dnevnika «Slovenec». Dopisnike pa vabimo, naj ostanejo novemu uredništvu zvesti in uslužni kot so bili dosedaj.

Uredništvo «Naše Straže» v Mariboru,
dne 12. marca 1926.

Politične beležke.

ZALOSTNA PRIKAZEN.

Beograd, 10. marca.

Največji zaklad vsakega človeka na zemlji je zdravje. Slovenija ima večje število bolnišnic in drugih zavodov, ki skrbijo za zdravje naših rojakov. Naši davkoplačevalci plačujejo že leta in leta velike svote za vzdrževanje bolnišnic, za oskrbo revnih bolnikov, za zdravnike, za šole, v katerih se učijo zdravniki itd.

Ali v zadnjem času vlada, v kateri sedita Pašič in Radič, noče dati za bolnišnice in naše zdravstvo sploh toliko, da bi se ti zavodi lahko razvijali. Za državni proračun 1926-27 so črtali najpotrebnejše svote za bolnišnice. Okoli 600 bolniških strežnikov in usmiljenih sester, ki strežejo bolnikom, so hoteli vreči na cesto.

Dne 9. marca se je v narodni skupščini govorilo o tem predmetu. Naš poslanec Janez Strcin je v svojem govoru utemeljeval našo zahtevo: Vlada daj nam vsaj za bolnike in bolnišnice to, kar mi z davki plačamo. Minister je obljubil, da bo upošteval naše zahteve.

Ali znani mesar Pucelj, vodja bivših samostojnežev, sedaj radičevce se je ves čas med Strcinovim govorom smejal, se norčeval in nastopal kakor v pustu. Cela zbornica je s pomilovanjem gledala na človeka, ki niti v tako resni in važni stvari ne more brzdati svojih strankarskih strasti. Govornik, naš poslanec Strcin ga je na koncu izvrstno zavrnil: «Ko bi vi, Pucelj bili bolj resni, ne bi vi sami od vaše stranke bili tu.» Mi vemo zakaj gre Puclju: S sramotanjem Slovencev in Slovenije se hoče prikupiti Pašiču in velesrbom.

K političnemu položaju. Vsa naša notranje-politična vprašanja so potisnjena na stran, v ospredju stoji dejstvo: dr. Ninčič dela v inozemstvu na tem, da se razširi kooperacija naše države z Italijo, to seveda na škodo sodelavice. Tudi šefi opozicije so se zbrali na posebni konferenci, kjer so razpravljali zunanje-politične zadeve. Pomenljivo dejstvo je, da se te skupne seje šefov opozicije ni udeležil niti eden odposlanec SDS. Največ zanimanja med političnimi krogi v Beogradu se kaže za debatov o referatu zunanjega ministrstva, ki bo podan na eni izmed zadnjih proračunskih sej. Opozicija je skrajno nezadovoljna, ker parlament nima niti pojma, kaj vse se plete in dogaja glede naše zunanje politike. Ravno radi te neinformiranosti skupščine o naši zunanji politiki stopa v ospredje vprašanje osnovanja parlamentarnega odbora za zunanje zadeve. Z napetostjo se pričakuje tudi diskusija o proračunu finančnega ministrstva. Opozicija napoveduje Stojadinoviču kar najbolj ostro borbo. Tudi radikalni klub kaže veliko nerazpoloženje napram finančni politiki g. dr. Stojadinoviča in nikdo ne zna, ali morda ne bo izbruhnilo to radikalno nezadovolje proti Stojadinoviču ob priliki glasanja o proračunu finančnega ministrstva. V slučaju, da pride res do krize, potem se bo ta rešila z rekonstrukcijo, pri kateri bi se zamenjale samo nekatere osebnosti. O Pašiču ne vejo niti radikali, ali se bo on odločil za izživ vladne krize po izglasovanju proračuna. Najbolji prijatelj Pašiča so zato, da ostane sedanja vladna koalicija tudi po izglasovanju proračuna in to tudi radi tega, ker se bo vr-

šila letos enkrat proslava Pašičeve 80letnice in ob tej priliki mora stati vlada na trdnih nogah.

Vedno bolj jasno. Kar smo že pretekli teden napovedovali, pa v želji, da se ne bi zgodilo, se vendar izpolnjuje. Italija koraka na Balkan. Naša vlada nepretrgoma taji in preklicuje to italijansko vsiljevanje na Balkan. Pa istočasno je govoril v Italiji Ezio Garibaldi in sicer v Urbino, da italijanska vojska v kratkem koraka v Dalmacijo, da osvobodi dalmatinske Italijane. Kakor vse kaže, so Srbi res kratkovidni in ne vidijo daleč preko Donave. Navajeni so strica. Ko ni Rusa, naj bo pa Italijan. In s tako svobodo se toliko hvalisujemo!

Naši državni dolgovi. Francoski dolgujemo 1 milijardo 800 milijonov frankov, Ameriki 60 milijonov dolarjev, a Angleški 33 milijonov funtov sterlingov.

Sprava med Radičem in Stojadinovičem. V ministrski sobi narodne skupščine sta se dne 12. t. m. sešla Radič in Stojadinovič. Radič je takoj pohitel k Stojadinoviču, mu podal roko ter izjavil, da ni nikoli tega izrekel, kar so mu časopisi natovarili. Časopisi so Radičevu privatno izjavo o dr. Stojadinoviču, toda tudi te ne istinite, ampak popolnoma zavito, podtaknili v njegov javen govor, da bi ga tako sprli s finančnim ministrom. Nato je Radič objel Stojadinoviča in oba ministra sta se poljubila. Tako se je Radič na gantljiv način sprivil z razžaljenim nasprotnikom, ob prihodnji priliki pa ga bo zopet napadel.

Zborovanje HSS za celo Dalmacijo. Za soboto in nedeljo so bili pozvani v Split HSS zaupniki iz cele Dalmacije. Ob tej priliki so se obravnavala sama važna in aktualna vprašanja, kakor: kako je z občinskimi volitvami v Dalmaciji, z agrarno reformo in o sodelovanju HSS in radikalov v Bosni. O vseh teh vprašanjih bo izdan poseben komunike.

Zakaj protinemška orientacija naše države?

Ninčičevo potovanje v Rim, Pariz in Zenevo je še vedno zavito v tajinstveno meglo. Izprva so se glasila oficijelna poročila, da hoče to potovanje utrditi «duh Locarna». Polagoma pa so pričeli pronicati v javnost natančnejši podatki, kakšen bo ta novi Locarno, skovan od Ninčiča in Mussolinija. Danes vidimo, da se kuje fronta proti eni državi, brez koje bi bil Locarno nemogoč. Danes je jasno, da nas je Ninčičeva politika zapeljala brez vsakega vzroka med največje nasprotnike Nemčije. Naša celokupna javnost se danes vprašuje, kako, da smo se baš mi, ki ne izzivamo Nemčije s tlačenjem njenih rojakov, kot to delajo Italijani, ki stojimo Italiji mnogo bolj na poti, kot Nemčiji, ustrašili nemške nevarnosti, dočim sta Francija in Čehoslovaška, ki bi morali imeti največ strahu pred Nemčijo, popolnoma mirni.

Italija sklepa z nami prijateljski aranžma, ki bo prinesel koristi samo njej, nam pa bo v isti meri škodoval. Italija bo žela sadove, zasigurati si hoče Brenner, nam pa baje ponuja zato samo svojo intervencijo v solunskem vprašanju. In kaj bomo imeli od te intervencije? Italiji smo priznali pravo, da igra na Balkanu vlogo arbitra, da se prične vmešavati v medsebojne spore balkanskih držav. Dosedaj smo to z največjim ogorčenjem odbijali, naenkrat pa smo na to italijansko koncesijo brez vseh pridržkov pristali.

V zahvalo so nam s protinemško orientacijo popolnoma vezane roke v zunanji politiki, vpreženi smo v italijanski voz, priznali smo italijansko nadvlado na Balkanu. Pristali smo na italijansko zahtevo, da ne bomo gradili na Jadranskem morju nobenega večjega prestanišča, da omogočimo obstoj Reke, ki bi drugače propadla. To za naše gospodarstvo uničujočo vest so prinesli angleški listi, ki so vedno zelo dobro informirani o vseh dogodkih na Balkanu. Zunanji minister je dementiral, toda službeni dementi se po navadi sprejema zelo skeptično.

Dogodki zadnjih dni so pokazali, koliko nam bo koristila italijanska intervencija v Atenah. Grški zunanji minister Rufos je bil v Rimu pri Mussoliniju kmalu po odhodu Ninčiča. Grčija je takoj po obisku Rufosa postala trdovratnejša v solunskem vprašanju. V Atenah pričakujejo, da bo Mussolini pritisnil na našo državo na popuščanje, ne pa na obratno. Naenkrat začnejo Grki zagotavljati, da je na rešitvi vprašanja železnice Solun—Gjevgelija, zelo zainteresirana tudi Italija in brez nje tega vprašanja ni mogoče rešiti.

Prvi sad Ninčičevega potovanja je torej povečanje grške samozvesti. Nadaljne koristi novega prijateljstva z Italijo se bodo še pokazale. Upravičeno lahko zahteva naša javnost, da nam vlada razjasni, kaj in kako se je sklepalo v Rimu. Dr. Ninčič ne sme imeti prostih rok v vprašanjih, ki so življenjskega pomena za celokupno državo. Dr. Ninčič mora v parlamentu razjasniti, pomen svojega potovanja in skupščina naj odločuje, ali se hočemo popolnoma predati v roke Italiji, ali pa hočemo svojo usodo sami odločevati.

Po svetu.

V Rumuniji se pripravlja izprememba režima. Rumunski kralj je telegrafično pozval k sebi dr. Lupa, voditelja kmetijske stranke, ki se je mudil v Karlovih varih na Češkem. Ta poziv je v javnosti izredno učinkoval. Domneva se, da bo sestavljena koalicijska vlada, v katero bo stopil tudi Avarescu, vodja rumunskih narodnjakov in najtrdnjše nasprotnik Bratianuja. Zanimivo je, kako stališče bode nova vlada zavzela v zunanji politiki. Bratianu je bil odločno proti italijanskemu vplivu na Balkanu. Dr. Lupa nasprotno pa je znan borilec za upostavitve dobrega razmerja Rumunije s sovjetsko Rusijo.

Nemčija se ne poda. Nemčija ne mara za vstop v društvo narodov dati tistih koncesij, ki so jih »zmagovalci« pričakovali. Zato zdaj Francija predlaga, naj se sprejem Nemčije v društvo narodov odgodi. Nemčija pa hoče Francoško že zdaj diplomatsko nadvladati. Ako se ji to posreči, tedaj pa bo zopet korakala prav naglo k nekdanji slavi in gospodstvu v Srednji Evropi. In ker je gotovo, da se ji v kratkem pridruži Avstrija, bo še bolj mogočna, kot je bila. S tem pa bo postal čisto nov položaj v Srednji Evropi.

Bitka v japonskem parlamentu. Japonski parlament je začel posnemati po zapadnem vzorcu tudi razne skandale in demonstracije. Nočna seja dne 12. t. m. se je končala s splošno bitko, v katero so posegli vsi zastopniki opozicije in vladnih strank. Tepli so se s pestmi, mesto granat pa so frčali po zraku tintniki in klopi. Posredovati je morala policija, ki je z največjo težavo pomirila razjarjene državne očete. Do pretepa je prišlo vsled razkritja raznih političnih škandalov. Radi izgredov bo najbrž parlament razpuščen.

Najtežja kriza slov. naroda.

Lepa Slovenija in v njej bivajoči slovenski narod se nahaja v resnem položaju. Gospodarsko izmogan in zapostavljen se slovenski narod komaj še vzdržuje, da mu ni treba kar v celoti izseliti se s domače grude. Pa to gospodarstvo ni njegova največja skrb, gospodarske prilike niso njegova največja žalost.

Prava rana v slovenskem narodu je protislovensko in protikatoliško razumnost. Ljudje, ki so jim žuljave kmetijske roke pripravile boljši kruh, boljši stan, pozabljajo na življenjska načela svojega kmeta, pozabljajo na katoličanstvo in slovenstvo. Vrgli so proč od sebe ti svetinji, kateri jim je lastna mati vcepila v dušo.

Kaj je vzrok, da je naše izobraženstvo tako postalo? Naše izobraženstvo si je vzelo »Jutro« kot evangelij. In ga še tako drži, da misli kakor v »Jutru« v vseh življenjskih vprašanjih slovenskega naroda. — »Jutro« je vbrizgavalo našemu izobraženstvu svoj protikatoliški in protislovenski strup in izobraženci se komaj zavedajo, kako daleč so danes od svojega lastnega naroda! V penah visokoletečih fraz o vsemogočem edinstvu, v bojazljivi skrbi za svoj življenjski obstanek, se je slovensko izobraženstvo potapljalo do sedaj.

Zdaj pa spoznava, da je s pretiravanjem o narodnem edinstvu izdajalo svoj lasten narod. Sram ga je bilo ob 125 letnici enega svojih največjih, pesnika Prešerna, ko se je spomnilo njegove »Zdravice«, njegovega Slovenstva in Slovanstva, ki ga danes med izobraženci ni najti. »Jutro« ga muči z neko vodeno »Novo pisarijo«. Zdaj tudi spoznava, da ni »Jutro« tisto, ki jim oskrbuje življenjski obstanek, ampak delavna moč lastnega naroda. Čim bolj bo narod gospodarsko močen, tembolje tudi za uradništvo in za vse izobraženstvo.

Naše izobraženstvo — je danes najtežja kriza slovenskega naroda. Ako se to izobraženstvo zopet ne oklene svojega naroda, se mu ne približa, tedaj bo naš narod moral čakati na novi rod, ki bi ga dalje vodil v boljšo bodočnost. Toda najhujše pa je to, da ta novi

rod vzgajajo ravno ljudje, zastrupljeni z »Jutrovo« ideologijo.

Kdor ljubi svoj slovenski narod, bo pomagal to najtežjo krizo svojega naroda ozdraviti, bo skušal to rano izrezati, da bo naš narod celotno zdrav — izobraženec — kmet — obrtnik in delavec. Prvi znaki tega ozdravljenja so se pokazali zadnji čas pri učiteljski organizaciji. Učitelj pride najbolj v stik s preprostim narodom, zato se je najprej zavedal svoje odtujenosti. Saj se je narod ogibal šole, kjer je pravzaprav vodilo »Jutro« vse delovanje in nehanje, kakor okužene hiše. Saj se je naš kmet stokrat premislil, ali naj da šolat svojega sina, ko pa vidi, kako mu ga v vsakem oziru odtuji, ker ni dovolj varstva od strani šole.

Naš narod je tako krizo že preživljal. Ni bilo morda tako občutna kot je zdaj, a preživel jo je. Dovolj je še močen, da bo preživel tudi to sedanjo. Mladina sama, kipeča mladostnih sil, hoče k narodu. Mladina se osamosvaja od »Jutrovega« evangelija. In tudi med ostalimi izobraženci jih je vedno manj, ki bi verovali na »Jutro« kot na svojega Boga. Najtežja kriza slovenskega naroda se je torej obrnila na bolje. Zdravljenje je treba samo še pospešiti in narod bo hvaležen vsakemu, ki mu bo v tem pomagal.

Iz Slovenije.

ODKOD IMAJO LIBERALCI DENAR ZA »DOMOVINO«?

V Beogradu izhaja list »Radikal«, glasilo Protičeve stranke. V tem listu objavlja bivši poslanec dr. Momčilo Ivanič na prvi strani članke, v katerih s številskimi dokazuje in trdi, kako je dr. Gregor Žerjav, ko je bil minister za državne gozdove in rudnike škodoval državo za več kot 30 milijonov dinarjev. Ivanič se pod vsakim člankom podpiše in trdi, da ima za vse trditve dokaze v rokah. Dr. Gregor Žerjav je vodja samostojne demokratske stranke v Sloveniji, katera izdaja »Jutro« in »Domovino«. Ali bo Žerjav tožil dr. Ivaniča, bomo videli.

Nam se čudno zdi, odkod vzamejo liberalci toliko denarja, da na tisoče in tisoče »Domovine« zastonj pošiljajo po Sloveniji.

Žebot.

Osebnostna vest. Umetniški konzulent za Slovenijo, akad. slikar Franc Tratnik je imenovan v 1. skupino II. kategorije držav. uradnikov. Imenovani je rodом iz gornje Savinjske doline.

Duhovniška III. redna skupščina bo imela v sredo, dne 17. t. m., ob pol 5. uri pri o. franciških svoj mesečni shod. Po shodu referat o Slomšku. Nadaljni nujni koraki na potu k njegovi beatifikaciji. Zato prisrčno povabljeni vsi č. gg. sobratje iz Maribora in komur od zunaj mogoče.

Izredni občni zbor odvetniške zbornice v Ljubljani bo dne 18. marca 1926 ob 5. uri popoldne v Ljubljani (univerza, zbornična dvorana) v proslavo 25 letnega poslovanja zborničnega predsednika g. dr. Danila Majarona in zborničnega pravnika g. dr. Frana Tekavčiča. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Poročilo dr. K. Trillerja.

Ljutomer. (Vprizoritev Pasijona.) Kakor smo že zadnjič javili, uprizori naše Prosvetno društvo Pasijon dne 21. in 25. marca ob pol 4. uri popoldne, dne 28. marca pa ob pol 3. uri popoldne. Obiskovalcem predstave iz drugih krajev priporočamo, da pridejo na cvetno nedeljo, 28. t. m., ker je ta dan za nje posebno ugoden. Začne se predstava že ob pol 3. uri, tako, da se lahko vsi vrnejo z večernimi vlaki proti Gornji Radgoni, Ormožu in Murski Soboti. Vlaki odidejo po 7. uri zvečer iz Ljutomerja; do tedaj bo pa tudi predstava gotova. Drugič pa imajo vsi gosti ta dan za obisk predstave

polovično vožnjo po železnici. Odloka ministrstva za promet se sicer društvo ni dobilo, toda po obvestilu poslanca g. Pušenjaka z dne 11. t. m. je prošnja za polovično vožnjo ugodno rešena in je rešitev že bila odposlan na direkciji v Ljubljano. Takoj ko jo dobimo, jo priobčimo v tem listu. — Vsak posestnik naj na vstopni postaji kupi cel vozni listek in ga naj da žigosati z mokrim postajnim žigom. Karlo v Ljutomeru ne sme oddati, temveč naj jo brani do povratka. Pri blagajni v katoliškem domu dobi, če pokaže vstopnico in vozni listek, potrdilo, da se je predstave udeležil in potem se lahko pelje zastonj domov. Prosimo, da opozorite na to ugodnost svoje znance in prijatelje, ki časopisov ne berejo! Polovična vožnja velja samo za cvetno nedeljo!

Jugoslovanska Matica za srednjo Savinjsko dolino s sedežem v Braslovčah priredi na Jožefovo, dne 19. t. m. popoldne po večernicah, na Polzeli v dvorani gostilne Cimperman svoj redni letni občni zbor, združen s predavanjem s skriptičnimi slikami od Pokrajinskega odbora v Ljubljani. Vsi člani in prijatelji društva na plan! — Odbor.

Orli gredo v Rim. Letos je v dnevih 3 in 4. septembra v Rimu na treh velikih telovadiških mednarodna tekma katoliških telovadnih zvez, 5. septembra pa velika manifestacija (slovesna služba božja, spreved po Rimu itd.) Slovenski Orli gredo na to mednarodno tekmo katoliških telovadcev. — Umevno je, da pa je med katoliškimi Slovenci dosti takih, ki so prijatelji in podporni člani Orla in bi se radi pridružili telovadcu in bi poleg Rima obiskali tudi Assisi, kjer se letos celo leto slovesno obhaja 700 letnica sv. Frančiška. — Potovanje bi se vršilo v okvirju sledečega sporeda: (Rake—Padova—Bologna) 30. avg. (ponedeljek) okoli 2. ure popoldne bi se odpeljali iz Ljubljane in izstopili zjutraj zgodaj (31. avgusta) v Firenzi; po kratki pobožnosti v cerkvi bi si šli ogledat mesto; kosilo na Fiesola; popoldne naprej do Rima, ki ga doseže vlak pred polnočjo. 1., 2., 3. in 4. avg. ogled Rima (tekmovalci imajo 3. in 4. tekme); 5. septembra (nedelja) bodo manifestacije in avdijenca pri sv. očetu. 6. septembra zjutraj zgodaj odhod v Assisi, tam služba božja v Porciunkoli, nato zajutrek, ogled mesta in slovitega samostana sv. Frančiška, potem kosilo in popoldne odhod mimo Trázimenskega jezera, Firenze do Padove, kjer bi 7. septembra par jutranjih ur porabili za pobožnost pri sv. Antonu in za zajutrek, potem pa hiteli v Benetke. Med ogledovanjem tega čudnega mesta bi šli h kosilu na Lido, po kosilu morská kopel, zvečer odhod ob solnčnem zatonu proti domu, zgodaj zjutraj 8. septembra (Mali Smaren) bi dosegli Ljubljano. Ta okvir se ne bo izpreminjal, ako ne prisili do tega vodstvo kaj nepričakovanega ali evidentne večja lastna korist udeležencev. Plačajo (za skupni potni list in vizum, vožnja sem in tja, nastanitev v Rimu, prehrana v Firenzi, Roma, Assisi, Benetkah, vožnje v Rimu, več vstopnin) telovadci (usposobljeni za nastop v Rimu) 1100 D, drugi 1250 D. Kdor je zdrav in skromen ter ne bo kupoval odpadkov ali pošiljal razglednic, bo izhajal z majhno rezervo lir (kakih 80), kdor je bolj razvajen in navajen trošiti za dopise, poljske itd., bo seveda rabil več. Naj se še ta mesec odloči, kdor želi iti z nami in naj se s 1. oktobrom (200 D) prijavi pri svojem orlovskem odseku ali župnem uradu. Rok za priglaseenje se je podaljšal do 15. aprila.

Zahvala. Gospod dr. Pipuš, posestnik opekarne v Račah je naklonil novoustanovljenemu šolskemu odru v Račah 200 D podpore. Za ta znaten prispevek k skupnim dosedanjim stroškom šolskega odra v znesku 6102 D izreka blagomu gospodu darovatelju najtoplejšo zahvalo Ivan Mohorko, šol. upravitelj. Rače, dne 7. marca 1926.

Zahvala. Slovenski pisatelji iz Ljubljane, ki so se udeležili mariborske Prešernove proslave so doživeli tako prisrčen sprejem in užili toliko presenetljive gostoljubnosti in prijaznosti, da čuti Društvo slovenskih književnikov prijetno dolžnost izreči najtoplejšo zahvalo slovenskemu Mariboru.

Zanimivosti.

Mož postal duhovnik, a žena redovnica. Francoski grof Franc Delbe je izgubil v vojski štiri brate. Pa tudi sam je veliko pretrpel. Ko se je vrnil iz vojske, se je dogovoril s svojo ženo, da gre on za duhovnika, ona pa naj gre v samostan. Napravila sta tudi tako. Ko je bil posvečen za mašnika, je njegova bivša žena že postala opatinja v samostanu. Ko je delil novomašniški blagoslov, je zopet zagledal svojo bivšo ženo. Obema so solze svetega veselja zalile oči. Od tedaj dalje se nista več videla.

Truplo svoje umrle matere je grel neki 5letni deček v Parizu. Našli so ga v kleti, kjer je zdržal tri dni brez jedi in pižame ter bridko jokal in neprestano klical: »Mamica, mamica!«

Indijski maharadža, to je vladar v angleški azijski pokrajini Indiji. Ta vladar ima, računano v našem denarju, 150 milijonov dinarjev letne plače. 20 milijonov izdaja samo za avtomobile. V njegovi pokrajini se izdaja letno le samo 3 milijone dinarjev za šole. Ljudje niso izsolani. Zato ni čuda, da dela tak maharadža z njimi, kar hoče.

Varčen kralj. Malokateri narod se more pohvaliti, da ima varčnega vladarja. Toda švedski narod, v se vernih deželah Evrope, pa se lahko postavi, da ima najbolj varčnega kralja v Evropi. — Sedanji švedski kralj Gustav nima niti ene svoje hiše. Letne plače prejema zase, za vso družino in sorodstvo in dvor in služinčad — 400.000 švedskih mark, to je 6 milijonov dinarjev na leto. Ze 20 let je to enako ostalo. Kralj Gustav gre na čelu vsem kot najboljši zgled državnega varčevanja in je iz tega vzroka prepovedal vsake slovesnosti, opustil celo razkošno in dragoceno kronanje.

Nekaj razveseljivega iz Rusije. Belgijski jezuit Mihael D'Herbigny, vodja orientalskega zavoda v Rimu, se je mudil z dovoljenjem boljševiške vlade 16 dni v Moskvi. Ta pater ni stopil v stik s ruskimi oblastmi, pač pa z ruskimi škofi, ki so ga sprejeli hladno in se vedli odbijajoče napram vsemu, kar ne diši po pravoslavju. Akoravno je oropal boljševizem ruske škofo vseh finacijskih sredstev, kažejo še danes največjo nenaklonjenost katoliški cerkvi. Jezuit pa naglašá, da so sedaj cerkve v Moskvi polne goreče molečih vernikov in večina ruskega prebivalstva je ostala zvesta veri. Da se pa najde tudi med pravoslavno duhovščino može prave ljubezni, zato navaja belgijski jezuit ta-le vzgled: Hotel sem obiskati eno moskovsko cerkev. Ko je slišal ruski pop, katoliški duhovnik je tukaj in bi rad posetil njegovo cerkev, je takoj odložil mizarski predpasnik (ruski popje morajo opravljati tudi najtežja dela, da lahko preživljajo sebe in družino) oblekel svečeniško haljo, hitel meni nasproti, me objel kot brata in mi povedal, kako hvaležen je sv. očetu, ki je tudi njemu pomagal ob priliki strašne lakote. Pri tem čisto navadnem ruskem popu, pravi jezuit, nisem našel samo vero, ampak tudi ganljivo ljubezen!

Otok izginil v morje. Časopisi poročajo, da je celi otok Tompson nagloma izginil v morje, da n inobenega sledu več za njim. Bržkone ga je zrušil potres.

Najtežje podjetje na svetu je ameriška družba Steel Corporation. V službi ima 246.753 ljudi, katerim izplača na leto nad 800 milijonov dolarjev, to je trikrat toliko, kakor porabi naša država na leto.

Ribo uporabljajo kot svečo Indijanci v Kolumbiji. Zažgo njen rep, ki gori z rumenkastim plamenom.

Dnevne novice.

Likvidacija »jugoslovenstva«. Mnogi so še vedno tega mnjenja, da se bo jugoslovenstvo, nekako zlitje Srbov, Hrvatov in Slovencev, izvršilo kar čez eno leto. Z državno silo in z vsemi drugimi sredstvi so hoteli to prepričanje vtepti posebno hrvaškemu in slovenskemu narodu. Zdaj, ko sta se sporazumela Pašič in Radič, so izjavljali ti Jugoslovenci, če tudi užaljeni, ker niso sami igrali pri tem nikake vloge, da se je izvršil prvi del tega narodnega zliivanja: Srbi in Hrvati so že eno. Oni slovenski voditelji, ki niso nikdar zastopali slovenskega programa, so dvignili glas, da je zdaj zadnji čas, naj se tudi Slovenec vtopi v to zmešanico. Zdaj pa to veliko razočaranje: Srbi hočejo ostati Srbi in ne marajo ničesar slišati o tem zliivanju. Ime »Srb« ne sme izginiti iz zgodovine! In Hrvati? Radič vendar samo »vleče« zdaj enega, zdaj drugega. Če pa gledamo njegovo delo, je popolnoma narodno separatistično. Slovenci pa so možati, pa so po svojem voditelju dr. Koroscu ponovno povedali, kaj so in kaj hočejo. Ta beseda je napravila velik odmev ne le v prestolici, ampak tudi v slovenskem narodu, kjer se je inteligenca začela zavedati, v kako vodeno ideologijo jo je »Jutro« zapeljalo. Kdor noče poslednje sramote na sebi, beži od te družbe, da ne bo pri likvidaciji njenega duševnega premoženja — »gor plačal«.

Kaj je z odpravo uvozne carine na galico? V sredi ni novembra 1925 je finančni odbor pregledoval carinsko tarifo na uvoz in sklenil, da se mora uvozna carina na galico odpraviti. Ta odprava je bila popolnoma upravičena, ker je v smislu povzdige gospodarstva in posebno še vinogradništva. Od tega sklepa finančnega odbora do danes so že minuli trije meseci, a finančno

ministrstvo še ni razglasilo zgoraj omenjene odprave carine. Treba še tudi pripomniti, da je finančni odbor ob koncu posvetovanj sklenil, da mora finančni minister takoj poročati ministrskemu svetu o vseh onih carinskih postavkah, glede kojih spremembe in odprave se je izrekel finančni odbor enoglasno. V nasprotnem slučaju bi se moralo čakati, dokler ne bo uzakonjen zakon o carinski tarifi. Na vse to je finančni minister pristal na seji finančnega odbora 17. novembra 1925 in ga torej doba, ki je pretekla od konca novembra do sedaj, nikakor ne opravičuje. Vse obzore vredno je malomarno postopanje finančnega ministra, ki noče izdati odredbe glede odprave carine na galico in je že čas, ko se morajo vinogradi preskrbeti z galico. Kakor je razvidno iz zgoraj navedenega, čakajo naši vinogradniki tudi letošnje leto zaman na pocenitev galice.

Radičevci se znajo »seljački« voziti. Pavle Radič, tačas minister vlade SHS, je šel v Prago. Kot »seljak« si je vzel najdražji voz, ki smo ga dobili kot reparacijo. S seboj je imel kar dva podtajnika. Še med Srbi je to »seljaško« potovanje vzbudilo ogorčenje.

»Črna roka« v Zagrebu. Župnik v Šestinah pri Zagrebu, g. Mato Miletič, je v začetku tega meseca dobil grozljivo pismo, da mora tekom treh dni poslati 12.000 din. na naslov: 3301 d. d. Post restante Zagreb, drugače se mu bo zgodilo, kakor je znal Čaruga napraviti. Predno je mogel župnik to pismo ponesti oblastem, je prišel k njemu neki delavec z novim pismom, kjer zahteva »črna roka« 6000 din. Župni je ostal miren, je delavca pogostil, napisal pismo in ga odpustil. Ime in popis osebe si je pa dobro zapomnil, javil policiji v Zagreb, ki je postopala kmalu dobila. Ta postopač si je vse sam izmislil, pa mu je »črna roka« odpovedala in ga je prišla »roka pravice«.

Grčija zahteva izročitev Plastirasu. Grški poslanik Valdis je po naročilu svoje vlade zahteval od našega zunanjega ministrstva izročitev ubeglega voditelja vstaje v Grčiji, generala Plastirasu. Ubegli general se nahaja sedaj v Skoplju pod policijskim nadzorstvom. Enkrat je skušal že pobegniti iz Skoplja proti Grčiji, blizu meje pa so naše straže njegov avto zajele ter ga odpremile nazaj v Skoplje. Naše zunanje ministrstvo je odgovorilo, da je Plastiras samo politični begunec, ne pa zločinec in kot takega ga ne more izročiti Grčiji. Plastiras uživa v naši državi azilsko pravo. Da pa se v bodoče preprečijo incidenti, ki bi nastali v slučaju, da se Plastirasu posreči beg iz Skoplja, se mu bo odkazalo kako severnejše mesto za stalno bivanje.

Nemški visokošolci v Beogradu. Te dni je prispelo v Beograd 25 slušateljev univerze v Jeni. Na kolodvoru so jih sprejeli njihovi beograjski kolegi skupno s profesorji. Nemški gostje so ogledali Beograd ter ostali nekaj dni v naši prestolnici. Odpotovali so nato proti Sofiji in Carigradu.

V vlaku okraden bančni ravatelj. Ravatelj osižeške podružnice Riumione Adriatica di Sicurtà, Bowel, je postal na potovanju v vlaku v bližini postaje Topolo v Bački, žrtev roparskega napada. Dva potnika, ki sta se vozila v istem kupeju, sta ga kloroformirala in izropala. Skočila sta med vožnjo iz vlaka. Vendar jima rop ni prinesel sreče. Orožniki so ju kmalu izsledili ter zaprli.

Na poti iz šole domov sta se strela dva dečka v Osijeku. Prepirala sta se toliko časa, da je prvi zabodel svojega tovariša smrtonosno.

Revizije državnih blagajn v Bosni in na Hrvatskem. Po nalogu državne kontrole so bile te dni blagajne vseh državnih institucij na Hrvatskem in v Bosni zapečateni in vršila se bo revizija, če odgovarja vsebina blagajne v knjigah izkazanim svotam. Take revizije so bile pred vojno v navadi v Srbiji.

Zopet nesrečna »šala«! V Vojvodini sta si dva dečka napravila dolgi bradi iz prediva. Šla sta zvečer od hiše do hiše ter plašljivce strašila. Neki fant pa se je ojunčil in je enem izmed teh dveh dečkov zažgal brado. Ker ni mogel hitro potrgati brade raz obraza, se je na obrazu in rokah zelo nevarno opeklo.

Sneženi viharji v Srbiji. V vzhodnem delu Srbije divjajo že nekaj dni snežni viharji. Padlo je toliko snega, da je promet na mnogih progah ukinjen.

Pogozdovanje. Generalna direkcija šum je pozvala vsa gozdarska oblastva, da ji poročajo, kolike površine je treba v njihovem področju še pogozditi in ji staviijo svoje predloge. Generalna direkcija šum namerava izdelati generalni načrt za pogozdovanje v naši državi in ustaviti za pogozdovanje primeren znesek že v državni proračun za leto 1926-27.

Zbrani spisi Ivana Cankarja. Na cvetno soboto začne Nova založba v Ljubljani razpošiljati odjemalcem, ki so naročili celotno zbirko Zbranih spisov Ivana Cankarja, 3. zvezek tega dela, ki bo od tega časa tudi v vseh ostalih knjigarnah na razpolago. Letošnji zvezek Zbranih spisov obsega vso prozo Ivana Cankarja iz l. 1900 in 1901, drame, novele, črtice in polemike ter uvod in obširne opombe k tem spisom, ki jih je napisal Izidor Cankar. Ta knjiga obsega nad 400 strani in stane broširana 68 din., v polplatno vezana 84 din., v polusnje vezana 110 din. Kdor naroči celo zbirko Zbranih spisov Ivana Cankarja, bo prejel zadnji zvezek brezplačno.

Z religioznega Parnasa. Sveti Jožef, v sedmih spevih: Silvin Sardenko. Prvi pomladanski cvet v naši letošnji književnosti je Sardenkov: Sveti Jožef, versko-psalmistična pesnitev. Izvod stane 10 dinarjev; naroča se v Osrednji pisarni Marijinih družb v Ljubljani. Poljanski nasip 10.

Borza (Avala). Zürich, zaključni: Beograd 9.135, Pariz 18.85, London 25.25 in četrt, Newyork 519.50, Milan 20.85, Praga 15.38 tri četrt, Wien 73.20, Budapest 0.00728, Berlin 123.70, Brüssel 23.57, Madrid 73.22, Amsterdam 208.12, Varšava 67.50, Bukarest 2.17 in pol, So-

fija 3.75, Atene 7.20. Zagreb: svobodni: Wien 8.01 in pol do 8.02, Trst 228 do 228.25, London 276.50 do 276.60, Newyork 56.78 do 56.80, Pariz 207.50 do 208, Praga 168.45 do 168.55, Zürich 1094.50 do 1095.25, Berlin 1354 roba, R. št. 279.50 roba.

Dijaški dan v Mariboru.

18. in 19. marca 1926.

I. Dne 18. marca ob pol 19. uri zvečer večernice z mladinsko pridigo. Pridiguje novomašnik br. Canjkar.

II. Dne 19. marca ob 6. uri zjutraj sv. maša z obhajilom. Pridiguje mil. g. prelat dr. Ivan Tomažič.

Ob 9. uri dopoldne zborovanje v Zadrugi gospodarski banki z sledečim sporedom:

1. Danes mladina — jutri narod! Dr. A. Korošec.
2. Tip jugoslovanskega dijaka v luči Ciril-Metodijske ideje. Dr. Franc Kovačič.
3. Naš književni pokret. Dr. Franc Sušnik.
4. Katoliški dijak in jugoslovanska državna ideja. Dr. Jože Jeraj.

Ob 17. uri slavnostna dijaška telovadna akademija v Narodnem gledališču.

Dijaški dan v Mariboru. Orlovsko dijaštvo prireja dne 18. in 19. t. m. »Dijaški dan« v Mariboru, ki ne bo samo lokalnega pomena, temveč mora biti po svoji idejni vsebini mejnik v nadaljnjem razvoju slovenskega katoliškega dijaštva. O izrednosti dneva priča že spored, ki se nahaja na drugem mestu te številke.

Dijaška telovadna akademija. Opozorjamo naše Mariborčane, da se ob priliki dijaškega dneva vrši dijaška telovadna akademija v Narodnem gledališču. Akademija kaže biti za Maribor nekaj izrednega in po mnogih svojih točkah nekaj za Maribor novega. Zato pokaži vsakdo s svojim obiskom, da se zanima in s tem tudi cení stremljenje naše mladine! stopnice so v predprodaji pri gledališki blagajni in v pisarni Prosvetne zveze, Maribor, Aleksandrova cesta 6 I. Bog živi!

Spored dijaške telovadne akademije v Narodnem gledališču. 1. Smetana, Libuša, ouvertura. 2. Brnska fanfara. 3. Prolog. 4. Orli. 5. Hellerjeva etuda (ritmične vaje). 6. Vaje na konju. 7. Prolog. 8. Vaje s kiji. 9. Hej Slovani (naraščaj). 10. Vaje na bradlji. Odmor. 11. Fanfara. St. Premrl. 12. Prolog. 13. Slovanska uspavanka (ritmične vaje). 14. Mornarji. 15. Vaje na drogu. 16. Himna. Glasbene točke izvajajo vojaška godba.

Iz Maribora.

Protestni shod narodnih delavskih strokovnih organizacij v Mariboru se je vršil včeraj dne 14. t. m., dopoldne, v mali dvorani Narodnega doma ob številni udeležbi. Navzočih je bilo cirka 300 oseb. Že za 7. t. m. so sklicali tukajšnji socijalisti protestni shod v prilog odpuščenim trboveljskim rudarjem, seveda so socijalisti hoteli izrabiti trboveljsko zadevo v svoje politične namene ter niti niso dovolili govoriti zastopnikom drugih strokovnih organizacij. Kar je bilo mogoče v Ljubljani dne 3. t. m. in v Trbovljah dne 9. t. m., kjer so vse strokovne delavske organizacije solidarno nastopile proti krivicam TPD, se v Mariboru ni moglo izvršiti po krivdi socijalistov. Protestno zborovanje v Narodnem domu je otvoril podpredsednik JSZ v Mariboru dr. Veble. Govorili so: Tumpej za narodno-socijalno zvezo, Tripalo za delavsko sekcijo Orjune, g. dr. Veble za JSZ, Kavčič za Unijo. Govorila sta tudi Cesarec in Polše. Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. Narodne delavske strokovne organizacije v Mariboru se pridružujejo sklepom z dne 3. t. m. v Ljubljani in dne 9. t. m. v Trbovljah ter zahtevam, ki so bile izražene v spomenici združenega delavstva, izročeni ministerjalni komisiji v Trbovljah. 2. Izjavljajo, da so solidarne s težnjami trboveljskih rudarjev, protestirajo zoper krivično postopanje TPD ter apelirajo na vlado, delavsko zbornico in vso slovensko javnost, da podpre delavstvo v težkem, a pravičnem boju s Trboveljsko družbo.

Krščanska ženska zveza ima na tiho nedeljo dne 21. marca v stolnici svojo vsakoletno velikonočno pobožnost. Ob 6. uri zjutraj pridiga, ob pol 7. uri sv. maša, katero bo daroval prevzvišeni vladika g. dr. Andrej Karlin, med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Vse članice, kakor tudi podporni člani se vabite, da se te skupne pobožnosti vsi brez razločka udeležite, zavedajte se svojih verskih dolžnosti. Naj vas ne bo strah pred ljudmi, vedite, da ob smrtni uri vas bo sodil Bog — ne ljudje. Zato odbor želi in zahteva, da se članstvo polnoštevilno udeleži. — Odbor.

Danes ob 10. uri se je vršila pri velikem županstvu anketa za povzdigo tujskega prometa v naših krajih.

Pogreb. Včeraj v nedeljo, dne 14. t. m., popoldne ob treh se je vršil ob mnogobrojni udeležbi od hiše žalosti ob Tržaški cesti na cerkveno pokopališče na Pobrežju pogreb naglo umrlega gostilničarja Friedaua. Katoliška omladina je svirala in pevsko društvo pekov je zapelo pri hiši in na grobu žalostinki. Z umrlim je izginila stara znana osebnost iz Maribora. Naj v miru počiva!

Prefrigani tatje. Naše šole imajo zadnji čas prav neprijetne obiske. Na deški meščanski šoli in v gimnaziji so se istočasno izvršile tatvine obleke profesorjem kakor tudi dijakom. Kljub vestnemu poizvedovanju se dozda tatov ni moglo najti. — Posebno zvijačno tatvino pa je izvedel neki nemško govoreči tat v dveh trafikah. Naročil je raznih kolekov za več tisoč dinarjev, nato pa še raznih cigar, vsake vrste po 100 komadov. Med tem ko je trafikantinja tobak zavijala, je dal tat koleke v kuverto in v žep. Naenkrat pa je rekel, da je denar v hotelu pozabil, dal kuverto nazaj, a sedaj seveda drugo, napolnjeno z praznimi papirji, naročil, naj jo kar zraven zavije in odšel. Trafikantinja seveda ni mogla sumiti, da je to druga kuverta in jo je zavila zraven. Ker pa ni bilo kupca nazaj, je trafikantinja začela sumiti in pogledala v kuverto, kjer je našla samo zrezane papirčke. Pretkani tat je tako okradel trafiko v Slovenski ulici in Gosposki ulici.

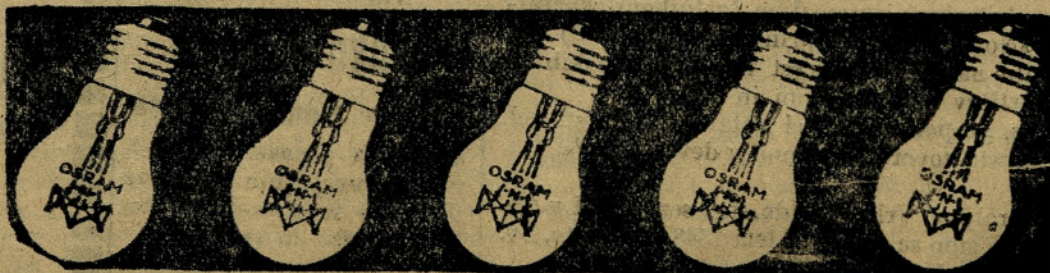
Železničarsko glasbeno društvo »Drava« je z zadnjim koncertom pokazalo odločen napredek; ta njegov koncert je bilo res vredno in prijetno poslušati. Že spored je bil prav srečno izbran, dasi so prevladovala točke, namenjene širšim plastem, so bili vendar med sporedom tudi glasbeni biseri, ki zahtevajo finih, občutljivih ušes. Od zborov so najbolj ugajale Devove sveže, pestre koroške pesmi, katere je moški zbor živo in temperamentno prednašal. Tudi ljubka Premrlava ženska zbor na besedilo Karla Široka sta prav lepo zvenela. Zbor »Drave« je videti točno ritmično šolan, ravno tako tudi dobro dinamično, veliko skrbno obdelanih poudarkov je razveselilo poslušalce. Hvalevredno je tudi to, da so peli vse na pamet, brez not. — Stari znanec mariborske gledališke publike, g. Rumpel je zapel Dalandovo pesem iz Wagnerjevega »Večnega mornarja« in Bonifacijevo legendo iz Massenetove opere »Jongleur de Notre dame« s svojim sočnim, v vseh legah enako polno zvonečim glasom. — Drugi del koncerta je tvorila Sattnerjeva kantanta za mešan zbor, soli in orkester »Jefftejeva prisega«, katero smo vendar končno slišali tudi v Mariboru. Vsa plemenita lepota in veličina tega dela je prišla v brezhibnem podajanju do polne veljave. Mešani zbor je svojo težko nalogo presenetljivo dobro opravil. Solist g. Rumpel je seveda popolnoma ustrežal, manj sta ugajali obe, iz zbora vzeti solistini, krhka glasova obeh se nikakor nista mogla uveljaviti. Orkester je bil dober, kar lep. Niti v trebih nismo opazili nobenega prehudega zaleta. G. Schweiger, ki je vodil koncert, je ponovno dokazal, da je izredno sposoben, skrben in vesten dirigent. Pričakovati je, da nam bo pod njegovim spretim vodstvom »Drava« še večkrat nudila tako skrbno pripravljene, uprav razveseljujoče umetniške večere. Občinstvo je živahno pozdravljalo vse sodelujoče, pa tudi gospoda duh. svetnika p. Hugolina Sattnerja, ki je prisostvoval koncertu. — p.

Uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Mariboru. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse interesente, da se vrši prihodnji zbornični uradni dan namesto v sredo, izjemoma v četrtek, dne 18. marca, dopoldne v uradnih prostorih trgovskega gremija (Jurčičeva ulica 8, III) v Mariboru.

Motoklub Maribor. V četrtek, dne 18. t. m. se vrši v restavraciji Puntigam v Mlinski ulici v Mariboru klubni večer, h kateremu so vsi člani vljudno vabljeni. Začetek ob 8. uri. Na tem večeru se bode o letošnjem športnem programu govorilo. Od članov upeljeni gostje so najsrčneje povabljeni. — Sportni program Motokluba Maribor v letu 1926: 30. maja dirka na dirkališču Tezno pri Mariboru z inozemskimi gosti; 5. ali 8. sept. dirka na dirkališču Tezno. Izven tega se bode vršilo nekaj klubovih voženj, katerih programi se bodo pravočasno javili. Skupno s sekcijo Maribor avtomobilskega kluba kraljevine SHS. 11. aprila, lisičji lov na Ptujskem polju. 9. maja dirka na progi Slov. Bistrica—Maribor; 21. in 22. avgusta (Wertungsfahrt) kvalifikacijska vožnja.

Narodno gledališče. Repertoar: Pondeljek, 15. marca: Zaprt. — Torek, dne 16. marca, ob 20. uri: »Beneški trgovci«, ab. C, premijera. — Sreda, dne 17. marca, ob 20. uri: Koncert Ade Poljakove. — Četrtek, dne 18. marca, ob 20. uri: »Cigani«, ab. B, kuponi. — Petek, dne 19. mar

Nova Osram

Enotna svetilka prihodnjosti.

Opozorja se na novo obliko hruške!

ca ob 20. uri: »Vesela vdova«, kuponi. — Sobota, dne 20. marca ob 20. uri: »Beneški trgovci«, ab. A.

Koncert Ade Polakove, pevke evropskega slovesa, ki se vrši v sredo, dne 17. marca, v mariborskem gledališču, bo umetniški dogodek prve vrste, kakoršnega je Maribor le redko deležen. Ta znamenita ruska pevka, ki priredi turnejo po vseh večjih mestih Jugoslavije, zapoje v Mariboru arije z oper: Aida, Traviata, La Boheme in Carska nevesta ter pesmi od Balakireva, Rimski-Korjakova, Schumanna in Brahmsa. Na klavirju jo spremlja dirigent zagrebske opere g. Oskar Smodek. Da je omogočen obisk najširšim slojem, veljajo navadne operne cene. Priporoča se nabavo vstopnic v predprodaji.

Mariborska podružnica SPD. Občni zbor se vrši v torek, dne 23. t. m. ob 19. uri, oziroma ob 20. uri, v restavraciji Narodnega doma. Članarina (25 din.) se plača pri načelniku dr. Senjoru, okrogno sodišče soba št. 4, tajniku Volčiču, finančno ravnanstvo, Slomškov trg 11, soba št. 16 in pri trgovcu Kravosu, Aleksandrova cesta 13.

LISTEK

Mali svet naših očelov

Roman treh delih. Spisal Antonio Fogazzaro.
Prevod iz italijanske.

120

Luiza je spoznala svojega moža med gručo oseb, ki so delale velik hrušč okoli njega. Franco jo je zagledal, skočil na mostiček ter stekel k njej, ki mu je stopila dva koraka nasproti. Objela sta se, in nem in slep od ganjenja, smehljajoč se in ves v solzah, poln hvaležnosti in tudi strahu, v negotovosti radi njene duše, radi načina, kako naj se vede; ona bolj mirna, a zelo blede in resna. »Pozdravljen«, je ponavljala, »pozdravljen«, in se obrnila proti gostilni. Tedaj jo je Franco obsul s vprašanji o potovanju, kako sta prišla preko meje, in potem o stricu. Ko je imenoval strica, je Luiza dvignila obraz in rekla: »Poglej!« Stric je stal tam gori pri oknu ter ga viharno pozdravljal, mahajoč z robcem. »O!« je rekel Franco presenečen. In stekel je naprej.

Stric ga je počakal na presledku stopnic z izrazom zadovoljstva prav do miroljubnega trebuha. »Tu si torej«, je rekel in mu stresel roko, držeč ga od sebe. Ni hotel poljubov, ki bi pomenili mogoče v tem trenutku hvaležnost. A ni se mogel ubraniti Francovemu napadu. »Predstavljal si«, je rekel, ko se je komaj izvil iz objema mladega moža, »ali more potovati Maironijeva brez dvornika! Prišel sem pa tudi zato, da vstopim k strelcem.« In trudni mož je šel po stopnicah navzdol, čes, da gre naročil kosilo.

V sobi zakoncev ni bilo zofo. Franco je potegnil Luizo na posteljo, sedel poleg nje, in ji ovil roke čez rame. Ni bil zmožen, da bi kaj govoril, ni mogel reči drugega kot »hvala ti, hvala ti«. Viharno jo je poljuboval, pokrtil s poljubi in ji dajal nežna imena. Luiza je trepetala s sklonjeno glavo, ni mu odgovorila na noben način. On se je brzdal, vzel med roke njeno glavo kakor kako sveto stvar, in poljubil tu in tam sive lase, ki jih je videl. Čutila je, da išče sive lase, čutila je boječe poljube, bila je ganjena, čutila je, da se njeno srce topi, prestrašila se je, borila se je bolj proti sebi kot proti Francu. »Veš«, je rekla, »moje srce je popolnoma hladno, nisem hotela niti priti, nisem hotela pustiti Marije in ti povzročiti bridkosti, da bi me videl tako. Stric je povzročil, da sem prišla. Hotel je iti sam in zato sem se odločila.«

Ko je izgovorila te krute besede, je čutila, da je Franco odmaknil svoje ustnice z njenih las ter vzel roke z njene rame. Oba sta molčala. Nato je Franco nežno zašepetal:

»Še trinajst ur. Mogoče te potem ne bom nikdar več nadlegoval.« V tem trenutku je vstopil stric Peter ter javil, da je kosilo pripravljeno. Luiza je prišla roko svojega moža ter jo molče stisnila, ne s strastjo ljubezni, toda vendar dovolj močno, da je bilo izraženo njeno globoko ginjenje.

Pri kosilu nista jedla ne Luiza, ne Franco. S tem večjo slastjo pa je jedel stric, ki je tudi mnogo govoril. Ni odobral, da gre Franco pod orožje. »Kakšen vojak pa boš?« mu je rekel. »Kaj boš naredil brez kafe, brez pomirjevalne vode in kaj vem, kaj še?« Franco je pojasnil, da je vrgel proč vsa zdravila, da se čuti železnega zdravja in da bo najbolj močen vojak devetega polka. »Boš!« je mrmral stric. »Boš! In ti Luiza, kaj praviš?« Luiza je odgovorila, da je prepričana o tem, kar je rekel njen mož. »To zadostuje!« je rekel stric. »Živijo!« Upošteval je namreč tudi avstrijsko moč in ni videl vse tako rožnato kot Franco. Po Francovem mnenju je bila zmaga gotova. Videl je nekega Nielovega pribočnika, ki je prišel skrivaj v Torino ter ga slišal, da je rekel nekaterim piemontskim častnikom generalnega štaba: »Nons allons supprimer l'Autriche!« Seveda bo ostalo najmanj petdeset tisoč italijanskih in francoskih mrličev med Tičinom in Sočo.

»Oprostite, gospod«, je rekel natakar, ki je stregel. »Zdi se mi, da ste govorili o vstopu v deveti polk?«

»Da.«
Brigada kraljice. Vrla brigada. Jaz sem služil v desetem polku. To smo se postavili leta 1848, o! Goito, Sv. Lucija, Governolo, Volta! Sedaj je vrsta na vas.«

»Naredili bomo, kar bo mogoče.«
Luizo je spreletel rahel trepet. Angleži, ki so jedli

pri sosednji mizi, so razumeli pogovor ter pogledali Franca. Par trenutkov so vsi v dvorani molčali. Šla je skozi prikazen čete pešcev, z nasajenimi bajoneti med ploho svinčenih krogel.

Po kosilu je ostal stric v gostilni pri svoji običajni čaši mleka, Franco pa je šel z Luizo ven. Šla sta na desno, proti Palazzu. Bilo je zelo temno, semintja je padla kaka kapljica. Stopnjice, ki so vodile od obrežja k dvorišču vile, so bile vlažne in polzke. Franco je ponudil svoji ženi roko, ki jo je molče sprejela. Med zapuščanim dvoriščem in stopnjicami pristana sta se ustavila in štela udarce ure, ki je bila na Palazzu. Šest. Minili sta dve uri, ostane jih še enajst. Potem pride ločitev, neznana prihodnost. Počasi sta šla dalje, še vedno molče, po ravni poti med jezerom in med Palazzo, v onem kotu, odkoder je razgled na otok Pescatori, kjer se je prikazalo nekaj luči. Dve ženska sta jima prišli nasproti, držeč se pod roko in razgovarjajoč se. Franco je počakal, da sta šli naprej in je vprašal nato svojo ženo, ali se spominja Rancoja.

Dve leti pred njuno poroko sta napravila z nekaterimi prijatelji izlet na Drano in Ranco, dva visoko ležeča pašnika Valsolde, preko katerih se mora iti, če se hoče priti v Passo Stretto. Imela sta med seboj živahen prepir, bila je to ura jeze in muke.

»Da«, je odgovorila Luiza. »Spominjam se.« Oba sta začutila v tem trenutku, kako je ta ura različna od one, in kako boli ta zavest. Nista več govorila prav do ogle. Z otoka Pescatori se je začulo zvonjenje. Franco je izpustil roko svoje žene in se naslonil ob ograjo. Megleno jezero je molčalo, ničesar se ni videlo razen luči na onem otoku. Jezero, megla, one luči, to zvonjenje, kakor bi prihajalo iz potopljene ladje, vse naokoli tišina, celo redke, drobne deževne kapljice, vse je bilo tako žalostno.

»In se spominjaš še dalje?« je zašepetal Franco, ne da bi okrenil obraz. Tudi Luiza se je naslonila na ograjo. Nekaj časa je molčala, nato pa je tiho odgovorila:

»Da, dragi.«

V tej besedici, »dragi!« je bil skrit rahel začetek toplotne, nežnega ganjenja. Franco je začutil to, spreletelo ga je veselje, a se je zadržal.

»Spominim se«, je nadaljeval, »pisma, ki sem ti ga pisal takoj, ko sem prišel domov, in onih treh besed, ki si mi jih rekla dan pozneje na Muzzagliu, ko so drugi plesali pod kostanji, si ti prišla mimo mene, ko si šla po svoje ogrinjalo, ki si ga bila položila na travo. Se spominjaš?«

»Da.«

Prijel je njeno roko in jo približal ustnicam.

»Hvala ti še enkrat«, je rekel, »za one tri besede. Tedaj so bile zame življenje. Ali se spomniš, da sem ti na povratku ponudil roko in je bila mesečina?«

(Dalje prihodnjič.)

Ce od pustnega ti kroka
v črevah poka, trese roka,
pusti brigance in in žgani strup,
»BUDDHA« čaj ti bodi lek in up!

ZA POMLAD

od 1. marca 1926

reklamna prodaja

KARO čevljev

vseh vrst

z 10% popusta

garantirano neizpremenjena
priznana najboljša kvaliteta

„KARO“

MARIBOR

Koroška cesta 19

Oglasni in reklamni zavod

Voršiča naslednik

Vinko Kovačič

Maribor, Slomškov trg 16.

sprejema oglase po originalnih časopisnih tarifah za vse tu- in inozemske časopise in revije.

Zahtevajte brezplačna pojasnila in reklamne načrte.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

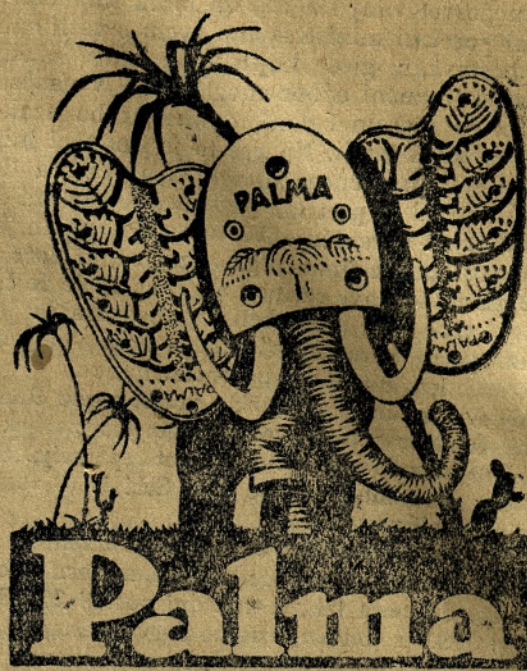
Stolna ulica št. 6

t. z. z. d. z.

Stolna ulica št. 8

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%,

na trimesečno odpoved po 8%.

Vstrajne Palma-kaučuk pete in podplati so napravljeni iz najboljših surovin, varujejo Vaše obuvale, so trikrat trajnejši kakor usnje in omogočajo Vam elastičen hod. Ni razkošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.

Vpokojeni župnik išče hišico z vrtom v bližnji ali daljni okolici Maribora v najem. Najemnina za celo najemniško dobo se plača v naprej. Ponudbe na: Maribor, Poštni predal 44. 97

Kavarna v Mariboru, dobro uvedena, se iz zdravstvenih ozirov z inventarjem vred takoj proda. Vpraša se: Meljska cesta 12. 96

Glavna zaloga smodnika Maribor obvešča p. n. občinstvo in interese, da se od sedaj naprej v Mariboru, Razlagova ulica 11, dobe; smodnik, razstreljivo, vse vrste vžigalnih priprav in pirotehnični izdelki. 82

Štampiljke vseh vrst izdeljuje Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova cesta 43, dvorišče. 587

ARGUS je naš najboljši domači obveščevalni zavod
ARGUS ima v vseh mestih zanesljive poverljive
ARGUS daje obvestila o vsem, posebno pa o stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podvzetih in zasebnih oseb
ARGUS-ove informacije so vedno točne, izčrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ulici 11, Beograd
ARGUS-ov telefon: 6-22, brzojavni naslov: Argus.